

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ravintola-alan työmarkkina- ja koulutusnäkymiä

Piia Holappa

Piia Holappa, työmarkkina-asiantuntija, Tiedolla kohtaantoa (ESR) | 24.3.2022

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Ajankohtaista keskustelua

- [Ravintoloiden rajoitukset poistuvat tänään, mutta alalla ei vielä riemuita – “Pakotteet vievät venäläiset ja aasialaiset asiakkaat”](#) *Yle 1.3.2022*
- [Ravintola-alalla riittää töitä, mutta tekijät puuttuvat – katso paljonpuhuva kuva ja syyt ilmiön takana](#) *Duunitori 16.9.2021*
- [Matkailu- ja ravintola-alan osaajapula leviää käsiin ilman pikaisia ratkaisuja](#) *Helsingin seudun kauppakamari 26.8.2021*
- [Lounasruokaloiden tulevaisuus on epävarma – Henkilöstöjohtaja: "Ruokailijoiden määrä tulee lisääntyvän hybridityön kautta noin puolittumaan"](#) *Yle 16.8.2021*

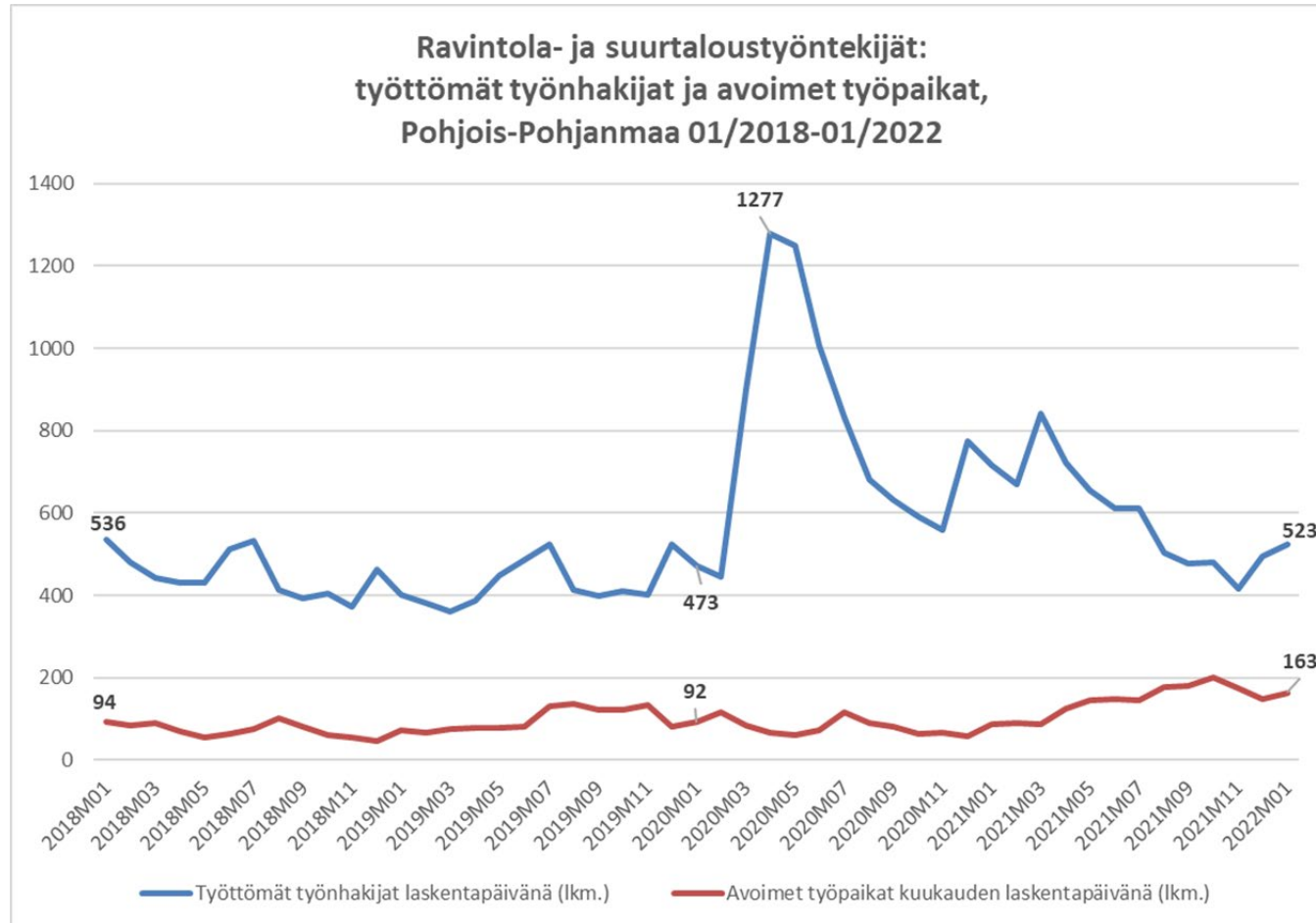
” Ammatillisessa koulutuksessa mara-alan vetovoima oli kaikista koulutusaloista alhaisin vuonna 2021, kun ensisijaisten hakijoiden määrää suhteutetaan suomenkielisten perustutkintojen aloituspaikkoihin ja tarkastellaan keväisin toteutettavaa yhteishakua.”

[Tilastot todistavat ravintola-alan vetovoiman hiipumisen](#) *Vitriini 21.10.2021*

Ravitsemustoimiala Pohjois-Pohjanmaalla

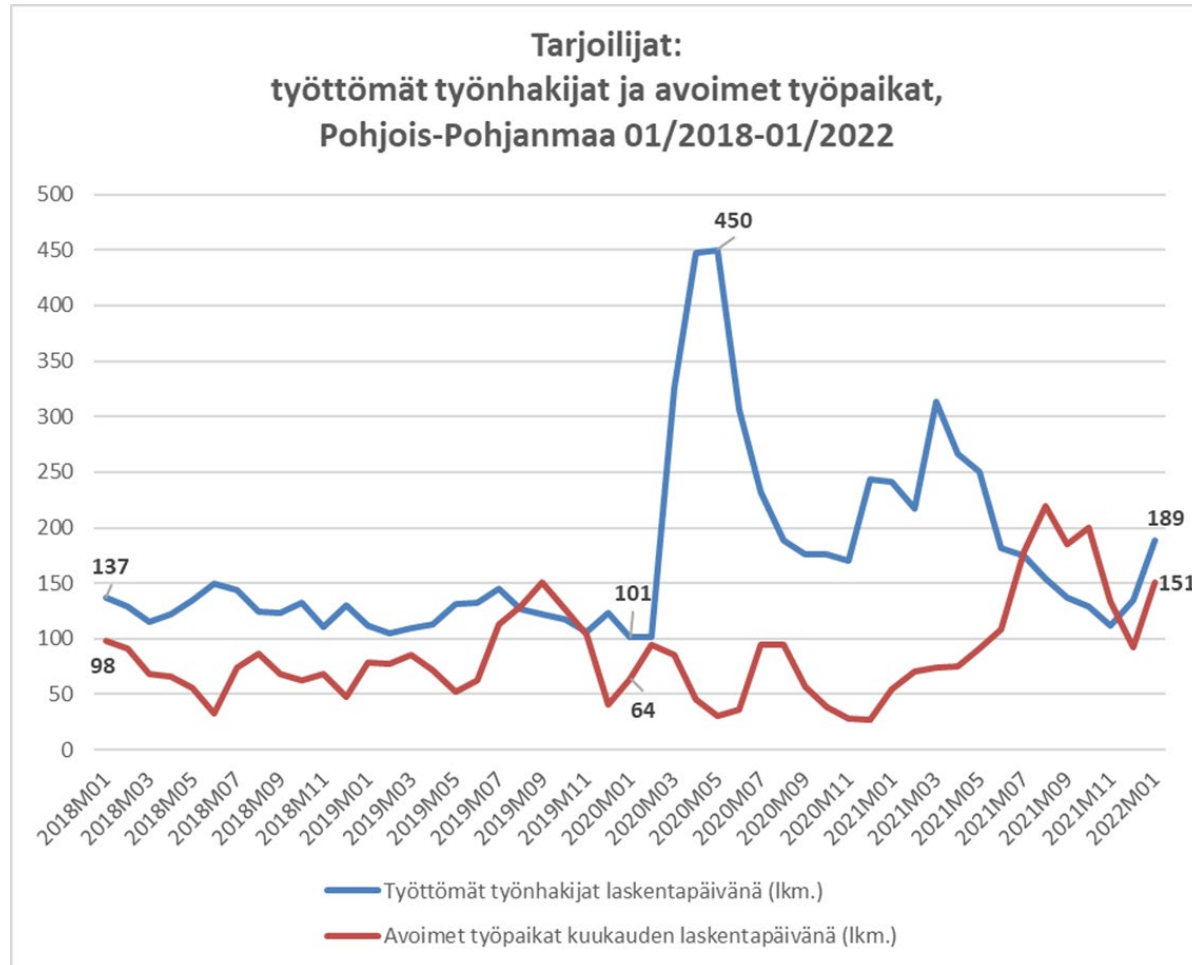
- Ravitsemustoimiala työllisti vuonna 2020 Pohjois-Pohjanmaalla **yli 3 000 henkilötyövuoden** verran; jopa pieni lisäys edellisvuoteen
- Yrityskanta kasvanut viime vuosina; Q2/2021 Pohjois-Pohjanmaalla oli **695 ravitsemustoimialan yritystä**
- Alan liikevaihdon kehitys oli hyvässä nousussa v. 2019 saakka

Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät: työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat, Pohjois-Pohjanmaa 01/2018-01/2022

- Vuoden 2021 aikana työpaikkoja kokeille ja ravintolapäälliköille oli tavallista enemmän tarjolla.
- Tammikuun lopussa 2022 haussa oli TE-palveluiden kautta **163** työntekijää.
- Työttömien työnhakijoiden määrä suhteessa avoimiin paikkoihin ollut jo pitkään korkealla.

Tarjoilijat: työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat, Pohjois-Pohjanmaa 01/2018-01/2022

- Vuoden 2021 aikana myös tarjoilijoiden kysyntä kasvoi.
- Vuoden 2021 loppupuoliskolla avoimia paikkoja oli jo enemmän kuin työttömiä työnhakijoita.
- Tammikuun lopussa 2022 haussa oli TE-palveluiden kautta **151** tarjoilijaa.

Ravintola-alan työnhakijat Pohjois-Pohjanmaalla 9.3.2022

Ammattiluokitus	Ammattiryhmä	Työttömät työnhakijat	Lomautetut työnhakijat	Työssä olevat työnhakijat
51200	Kokit	347	53	491
94120	Keittiötyöntekijät	138	0	115
5131	Tarjoilijat	86	53	235
94122	Ravintolatyöntekijät	38	19	103
5245; 5246	Huoltamotyöntekijät; Kahvila- ja baarimyyjät	36	6	74
51201	Ravintolapäälliköt	21	20	46
51320	Baarimestarit	17	9	12
51209	Muu ravintola- tai suurtaloustyöntekijä	14	1-5	14
3434	Keittiöpäälliköt	8	7	11
*	Muut avustavat keittiö- ja ravintolatyöntekijät*	27	7	263
	Yhteensä	764	177	1364

Työttömät (ei-lomautetut) työnhakijat eräissä ravintola-alan ammattiryhmissä työttömyyden keston mukaan 9.3.2022

Ammattiluokitus	Ammattiryhmä	Alle 3kk	3-6kk	6-12kk	12-24kk	Yli 24kk	Yhteensä	Alle 6kk osuus	Yli 6kk osuus
51200	Kokit	90	65	72	60	60	347	45 %	55 %
94120	Keittiötyöntekijät	20	16	11	23	16	86	42 %	58 %
5131	Tarjoilijat	37	16	24	28	33	138	38 %	62 %

Ravintola- ja catering-alan perustutkintoon hakeneet v. 2021

Ravintola- ja catering-alan perustutkinto	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	Hakijoista valittiin	Valituista opiskelupaik- n vastaanotti	Aloitus- paikkojen täyttöaste
Pohjois-Pohjanmaa, yhteishaku v. 2021	240	105	480	201	117	42 %	58 %	49 %

Ravintola- ja catering-alan perustutkinto	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	Hakijoista valittiin	Valituista opiskelupaika- n vastaanotti	Aloitus- paikkojen täyttöaste
Koko Suomi, yhteishaku v. 2021	2 687	1 419	5 052	1 875	1 371	37 %	73 %	51 %

Ravintola-alan ammatillisen tutkinnon suorittaneet v. 2019-2021

Tutkinnon suorittaneet, Pohjois-Pohjanmaa	Ravintola- ja catering-alan perustutkinto	Hotelli-, ravintola- ja catering-alan perustutkinto	Erityisruokavaliopalvelujen erikoisammattitutkinto	Majoitus- ja ravitsemisalan esimiestyön erikoisammattitutkinto	Muut ravintola-alan ammattitutkinnot	Yhteensä
v. 2019	30	180	12	15	24	261
v. 2020	90	69	15	9	9	192
v. 2021	117	6	6	15	6	150
Yhteensä	237	255	33	39	39	603

Vuonna 2021 alkaneissa ravintola-alan työvoimakoulutuksissa noin 60 aloittanutta opiskelijaa.

Hotelli- ja ravintola-alan ammatillisen tutkinnon Pohjois-Pohjanmaalla suorittaneiden sijoittuminen

- V. 2018 valmistuneista **81 %** asui 3 vuotta valmistumisensa jälkeen edelleen Pohjois-Pohjanmaalla
- V. 2018 valmistuneista 3 vuotta valmistumisen jälkeen oli
 - **59 %** päätoimisia työllisiä,
 - **16 %** työttömiä,
 - **7 %** työllisiä opiskelijoita ja
 - **6 %** päätoimisia opiskelijoita
- V. 2019 valmistuneista aiempaa useampi (n. 20 %) oli vuoden kuluttua valmistumisestaan työttömänä
- V. 2019 Pohjois-Pohjanmaalla työssä olevista ravintola-alan ammattilaisista **75 %** työskenteli matkailu-, majoitus- ja ravitsemistoimialalla

Yhteenvetoa ravintola-alan työvoimasta Pohjois-Pohjanmaalla

- Ammatillisen perustutkinnon yhteishaussa **aloituspaikoista täyttyy vain puolet**.
- Perustutkinnosta **valmistuu joka vuosi vähemmän** opiskelijoita.
- Potentiaalista lisätyövoimaa on teoriassa **useita satoja** henkilöitä (työttömät + lomautetut).
- **Työttömyysjaksot pidentyneet korona-aikana**. Tällä on todennäköisesti vaikutuksia työllistymishalukkuuteen ja alalle palaamiseen, ulkoisten epävarmuustekijöiden lisäksi.
- Alalla **yli tuhat työssä olevaa työnhakijaa** (mm. 490 kokkia)
→ ovi käy alan sisällä, mutta oletettavasti myös alalta pois.
- Myös työttömien joukossa oletettavasti alanvaihtajia.
Tarvitaan lisätietoa työnhakijoista ja heidän toiveistaan.

Ravitsemistoimiala murroksessa

- Tilanne ristiriitainen: ollaan selviytymismoodissa, mutta samalla pitäisi jaksaa kehittää ja uudistua (vrt. hoitoalan tilanne)
- Mitkä ovat yritysten, oppilaitosten, julkisten toimijoiden ja yksilöiden valmiudet muuttua mukana?
- Entä taloudelliset ja henkilöstöresurssit?
- Miten uudistumalla saavutettaisiin uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja alalle parempi vetovoima? Ketä kaikkia tähän työhön tarvitaan?

Case: Kuopiossa koulutetaan lisätyövoimaa lyhyellä täsmäkoulutuksella

- [Ravintolat paikkaavat työntekijäpulaa pikakouluttamalla tarjoilijoita kesäksi](#) *Yle 1.3.2022*
- Kevään ajan kestävän täsmäkoulutuksen toivotaan madaltavan kynnystä tulla ravintola-alalle.
- Savon ammattiopiston yhteistyökumppaneina ovat Vararengasravintolat, Ravintolamestarit, Scandic, Hotelliravintola Rauhalampi ja henkilöstöpalveluyritys Eezy.